

Sok fiatal választja Dózsa György községet

Felelősséggel a jövő nemzedékért

A Rákossi Lajos Általános Iskola bővítése és felújítása

Fotó: Nagy Tibor

Dózsa György községben az infrastruktúra fejlesztése mellett az utóbbi időszakban új tanintézményeket építenek, felújítanak, korszerűsítenek. Új szárnyal bővítik és felújítják a községek központi Rákossi Lajos Általános Iskola épületét, a munkálatok minden szakaszát fáradhatatlanul nyomon követik az önkormányzat vezetői. A 6,5 millió lejt meghaladó beruházás nyolcvan százalékban elkészült, a tervek szerint összesen a szaklaboratóriumok és a multifunkcionális sportcsarnok is átadásra kerülhet.

Szer Pálosy Piroska

Az iskola melletti óvoda és napközi otthon felújítását befejezték, már teljes kapacitással működik, jó hírnek számít, hogy a tervezettnél nagyobb számban irattak be gyerekeket – hangsúlyozta beszélgetésünk során az Alsó-Nyárad menti község polgármestere, *Izslai Tibor* és *Dombi Ferenc* alpolgármester.

A jelenleg folyamatban lévő legnagyobb munkálat a Rákossi Lajos Általános Iskola szerkezeti megerősítése, kibővítése és felújítása. Bár a községek központi iskolaépület meglehetősen jó állapotban volt, több hiányossága miatt – például a laboratóriumok, a sportterem vagy a modern oktatási kellékek hiánya – az önkormányzat pályázatot nyújtott be

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Virágvasárnapi konfirmáció

Az ígéhirdetésre való felkészülést megkönnyítő alapismereteket elsajátítva tett biztosságot hitéről és vett úrvacsorát 17 fiatal vasárnap a marosvásárhelyi Vártemplomban.

2.

Csak a katolikusok?

A nagypénteki szabadnapot március 22-én és április 5-én, tehát az ünnep után kellett vagy kell a magyar szakon oktató pedagógusoknak 40 perces órákkal és ötperces szünetekkel reggel 8 órától 15.25 óráig tartó program alapján bepótolni.

4.

Ki védi meg a tanárokat, diákokat?

Mi állhat az utóbbi időben egyre gyakrabban nyilvánosságra kerülő iskolai erőszak hátterében, kit terhel a felelősség a tinédzseres agresszív viselkedése miatt, hogyan szoríthatják vissza a jelenséget az illetékesek? – ezekre a kérdésekre kerestek választ a Marosvásárhelyi Rádió és a Népszívó közös zárt körű vitaestjének résztvevői.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Boldogságverseny és politika

Mózes Edith

Az emberek boldogságát és általános jólétét nem a pénz biztosítja – állítja a World Happiness Report elemzése, amelyben az északiak következetesen az élen állnak. 2024-ben a hetedik egymást követő évben Finnország szerezte meg az első helyet, utána Dánia és Izland következnek. Egyesek szerint az ottaniak azért boldogok, mert kicsi, homogén és gazdag országban élnek. Néhány évvel ezelőtt egy kutatás azt is felvetette, hogy ez a genetikai öröklődésnek köszönhető, amely „boldogságra ítéli” őket. Az északi országok mindegyike viszonylag gazdag és boldog, de nem minden viszonylag gazdag nemzet olyan boldog, mint az északiak. A világ harmadik leggazdagabb országa, Szingapúr a 26., míg Szauúd-Arábia, a világ egyik leggazdagabb országa a 27. helyen áll.

Az egyetlen pénzügyi tényező, amelyet figyelembe kell vennünk, az az, hogy a skandináv országokban alacsony a jövedelmi egyenlőtlenség. A kutatók kimutatták, hogy ha a jövedelmi egyenlőtlenség bizalmatlansághoz vezet, az közvetlenül hozzájárul az élettel való elégedettség csökkenéséhez. Lásd a romániai helyzetet!

A tudomány évek óta állítja, hogy a genetika a boldogság „biomarkerei” révén szerepet játszik abban, hogy az emberek életükkel elégedettek-e vagy sem. A tanulmányok szerint azonban az emberek közötti boldogságkülönbség 60-70 százalékát környezeti tényezők okozzák, így csak a fennmaradó 30-40 százalék tulajdonítható a genetikának.

(Folytatás a 3. oldalon)

Felújítják és kibővítik a fehéregyházi Petőfi-múzeumot

A költségvetés kiigazításáról és több beruházás költségének elfogadásáról döntöttek a megyei önkormányzati képviselők a Maros Megyei Tanács pénteki ülésén.

A testület elfogadta a fehéregyházi Petőfi-múzeum és emlékhely felújí-

tására, illetve egy új épület megépítésére vonatkozó dokumentációt (DALI). A felújítás és a korszerűsítés összértéke 6,4 millió lej lesz, amelyet a Maros Megyei Tanács és a Maros Megyei Múzeum saját költségvetéséből biztosít. A Petőfi-múzeumot és emlékhelyet 2022-től a Maros

Megyei Múzeum adminisztrálja.

Tavaly rendezték a terület és az épület jogviszonyát, idén év végéig területrendezési munkálatokat végeznek az emlékparkban. A múzeumépületet felújítják és kibővítik egy kb. 100 négyzetméteres kiállítófelületet biztosító épülettel, ugyanakkor megújul a Petőfi-kiállítás is.

A Maros Megyei Klinikai Kórház 3,3 millió lejes költségvetés-kiegészítésben részesült. Jövőre ugyanakkor 240 ezer lejt a multimodális csomópont megvalósíthatósági tanulmányának az elkészítésére.

A tanácsosok elfogadták továbbá a Székelyvécke – Hargita megye határa közötti útszakasz leaszfaltozásának kiigazított költségvetését. A jogszabályi módosítások miatt ennek összértéke 7 millió lejről 9,2 millió lejre emelkedett.

Elfogadták a volt Park Szálló hőenergetikai rehabilitációjára vonatkozó műszaki tervet is, és a munkálatok költségvetését. Ennek összértéke 25 millió lej, ebből 17,8 millió lej az országos helyreállítási alaphoz biztosított vissza nem térítendő támogatás, a megyei tanács önrésze 7,1 millió lej – közölte a megyei tanács sajtóirodája. (ms)

Péter Ferenc

Hamarosan tervezhetik a pályaszakaszt

Május 31-én elkezdődik az A8-as autópálya Marosvásárhely és Nyárádszereda közötti szakaszának tervezése – adta hírül múlt pénteken a közúti infrastruktúráért felelős országos társaság (CNAIR) vezérigazgatója.

Cristian Pistol egy hónappal a kivitelezési szerződés megkötése után rendelte el a tervezés megkezdését, így még idén a sztráda építése is megkezdődhet. Az új autópályaszakasz megtervezéséről és kivitelezéséről szóló, 2,46 milliárd lej értékű szerződést februárban írták alá a török Nurol Insaat Ve Ticaret AS céggel, amelynek a megállapodás szerint hat hónap áll a rendelkezésére a tervezésre és további huszonnégy hónap a kivitelezésre. Azaz optimális esetben szeptember 15-ig a terveket véglegesíteni kell, és akár már az ősz folyamán megtehetik az első „kapavágásokat”.

A 24,4 kilométeres szakaszon 36 hidat, felüljárót és viaduktot fognak építeni. Az A8-as autópálya Marosvásárhelyt a román–moldovai határ melletti Ungheeni-nel köti majd össze, ebből a Marosvásárhely–Németvásár szakasz 211,1 kilométer hosszú. Ennek egyik része a Marosvásárhely és Nyárádszereda közötti 22 kilométeres szakasz és az A3-as és A8-as autópályákat összekötő 2,4 kilométeres rész.

Az egy hónapos szünettel ellentétben a sztráda

másik vége, a Leghin és Németvásár közötti szakasz tervezési rendeletének kiadására négy hónapot kellett várni, ezért nemrég a Moldova Autópályát Akar nevű egyesület felszólította a CNAIR-t, hogy azonnal adja ki a tervezési rendeletet a Marosvásárhely–Nyárádszereda szakaszra. A civil szervezet rámutatott, hogy bár a kivitelező nagy erőmozgósítást ígért a romániai munkálatai végzésére, már most jelentős késés tapasztalható, mert a nyárádmenti szakaszra a 2023. december 31-i határidő helyett csak idén februárban kötötték meg a szerződést az építővel, és ezek a határidőcsúszások komolyan veszélyeztetik a finanszírozási források felhasználásának menetét.

Egyébként, amikor februárban megkötötték a nyárádmenti szakaszra a szerződést, Sorin Grindeanu szállításiügyi miniszter kijelentette: a moldovai autópálya hegyvidéki szakasz két végének tervezésére és kivitelezésére is legfeljebb két hónap múlva kiírják a közbeszerzési eljárást. Itt a Nyárádszereda–Sóvárad közötti 23 kilométeres és a Pipirig és Leghin közötti 17 kilométeres szakaszokról van szó. A további hegyvidéki szakaszok tervezésére és kivitelezésére csak azután tudnak közbeszerzési eljárást hirdetni, amint befejezik az illető helyszínek talajtani vizsgálatait. (GRL)

Rafila: A nevelés és a tájékoztatás hiánya a fő oka a fogászati problémáknak

A fogászati betegségek fő oka a nevelés és a tájékoztatás hiánya – jelentette ki hétfőn Alexandru Rafila.

A Román Fogorvosi Kamara az egészséges száj világnapja alkalmából szervezett konferenciát. A rendezvényen az egészségügyi miniszter elmondta: a fogászati szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozott Romániában, mivel a fogorvoslás „kifejezetten magán-szférái tevékenység”, az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral (CNAS) szerződésben álló fogorvosoknak biztosított alap pedig elégtelen. Rafila szerint egy fogorvosnak havi 6000 lejt biztosít a CNAS, ami ilyen típusú szolgáltatások esetében nagyon kis összeg.

A miniszter szerint másrészt a nevelés és a megfelelő tájékoztatás hiánya az egyik fő oka a fogszuvasodásnak, fogínybetegségeknek és az ezek nyomán kialakuló fogvesztésnek.

Emiatt az egészségügyi minisztérium főként a gyerekeknek szóló prevenció programokat szándékozik kidolgozni és lehetőleg még az idén gyakorlatba ültetni, és ehhez konkrét javaslatokat vár a fogorvosoktól – mondta Rafila. A miniszter arra biztatta a fogorvosi kamara tagjait, hogy próbáljanak meg együtt dolgozni a helyi önkormányzatokkal, főként a községi vagy kisvárosi polgármestereket tömörítő országos egyesületekkel, mert ezeken a településeken vannak a legnagyobb gondok.

Rafila szerint vannak források a beruházásokra ezen a téren is, és a kormány az Országos Fogorvosi Kamarával közösen kidolgozhat egy olyan

programot, amely megfizethetővé teszi a fogorvosi szolgáltatásokat a lakosság számára.

Az egészségügyi miniszter emlékeztetett, hogy a 2000-es évek elején elindított kísérleti jelleggel egy prevenció programot az ország négy megyéjében, aminek pozitív eredményei voltak, de ez rövid idő alatt abba maradt.

A Bukaresti Fogorvosi Kamara szintén indított egy-két évvel ezelőtt egy prevenció programot, és Rafila szerint ez követendő példa, ki kellene terjeszteni az ország egészére. (Agerpres)

Illusztráció

Fotó: Antalfi Imola

Csak a katolikusok?

Mennyi ideig tarthat a napi iskolai program?

Egy marosvásárhelyi iskolától érkezett levélben panaszkodnak a szülők, hogy az érintett iskola igazgatósága szabadnapot ad a „katolikus” pedagógusoknak a közelgő ünnepek három napjára, nagypéntekre, húsvét első és másodnapjára. A közoktatás keretében működő tanintézmények megszervezésére és működésére vonatkozó szabályzatot jóváhagyó 4183/2022. július 4-i határozat 11. cikkelyének 8-as bekezdésére hivatkozva az igazgató javaslatára az iskola vezetőtanácsának határozata alapján (amelyről a megyei tanfelügyelőséget is értesítették) pontosan megszabják, hogy a „katolikus” pedagógusoknak melyik napokon és hogyan kell bepótolni „a szünetekben szabadon töltött” napokat.

A nagypénteki szabadnapot március 22-én és április 5-én, tehát az ünnep után kellett vagy kell a magyar szakon oktató pedagógusoknak 40 perces órákkal és ötperces szünetekkel reggel 8 órától 15.25 óráig tartó program alapján bepótolni. Húsvét másodnapját március 25-én és április 8-án kellett/kell hasonló módon bepótolni. Az ortodox húsvétot nem érinti a rendelkezés, mivel ahhoz igazították a tavaszi vakációt.

Arról nem szól a vezetőtanácsi döntés, hogy a katolikusok mellett a többi magyar keresztény felekezet tagjaival mi lesz. Vagy annyira tájékozatlanok, hogy nem tudják, hogy a katolikuson kívül más magyar keresztény felekezetek is léteznek?

Egyébként a tanfelügyelőség illetékese szerint az iskola döntését jogosnak lehet tekinteni, ha azt veszélyesnek tartja, hogy a közoktatást érintő egységes kollektív munkaszerződésre vonatkozó 2023-as jogszabály is felülírja a korábbi szabályzatokat. Ez utóbbiak alapján minden felekezet számára a saját egyházi ünnepein biztosították a szabadnapokat, és igyekeztek úgy kijelölni a tavaszi szünetet, hogy az a vallási felekezetek ünnepeit is átfogja. A szakszervezeti egyezkedések idején jobban kellett volna figyelni arra, hogy mi kerül be a kollektív munkaszerződésbe, amely sajnos előírja, hogy a nagypénteki és a húsvét első két napjára eső szabadnapokat a munkáltató által megszabott program szerint be kell pótolni.

Olyan ez, mint a tréfás mesében az igen is meg nem is, a van is meg nincs is. Olyan szabályzat viszont van, amely megszabja, hogy hány órát lehet az iskolában tartani a kiskorú diákokat. (bodolai)

Reflektorfényben az iskolai erőszak

Ki védi meg a tanárokat, diákokat?

Mi állhat az utóbbi időben egyre gyakrabban nyilvánosságra kerülő iskolai erőszak háttérében, kít terhel a felelősség a tinédzserek agresszív viselkedése miatt, hogyan szoríthatják vissza a jelenséget az illetékesek? – ezekre a kérdésekre kerestek választ a Marosvásárhelyi Rádió és a Népszerűség közös zárt körű vitaestjének résztvevői március 21-én, múlt csütörtökön délután a rádió stúdiótermében.

Nagy Székely Ildikó

A papius tanárverés apropóján szervezett eszmecsere intézményvezetők – *Antal Levente Mihály* Maros megyei főtanfelügyelő-helyettes, *Hajdú Zoltán*, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum és *Körtési Sándor*, a megyeszékhelyi 7-es számú általános iskola igazgatója –, egészségügyi szakemberként *Nagy Laura* klinikai pszichológus, pszichoterapeuta, szülői minőségében *Gál Sándor*, a Marosvásárhelyi Közösség Alapítvány ügyvezető igazgatója és *Benedek Botond*, a rádió munkatársa, a diákok nevében pedig a tizenkettedikes bolyais *Szász Tamás*, a Romániai Magyar Középiskolások Szövetsége, azaz a MAKOSZ elnöke válaszolt a két főszerkesztő – *Szász Attila* (Marosvásárhelyi Rádió) és *Karácsonyi Zsigmond* (Népszerűség) –, valamint *Farkas István*, a Marosvásárhelyi Rádió felelős szerkesztője kérdéseire.

A jéghegy csúcsa

– A bántalmazás lassan mindennaposá válik a romániai tanintézetekben. A kisebb esetekről hajlamosak vagyunk tudomást sem venni, a súlyosságukat bagatellizálni, legyen az elszennvedő tanár vagy diák, pedig a jelenség az egész társadalomra kihat – hangsúlyozta felvezetőjében *Szász Attila*.

– A Papiuban történt eset a jéghegy csúcsa, hiszen évek óta beszélünk különböző szintű iskolai agresszióról, amit sokszor szőnyeg alá sepernek. A legutóbbi eset kapcsán az a kérdés vetődött fel, hogy ki védi meg a tanárokat – dobta fel a labdát *Karácsonyi Zsigmond*, a papius történés azon mozzanatát emelve ki, amikor a tanárkollégák közömbösen elhaladtak a földön fekvő, megvert pedagógus mellett.

– Hogyan látja az oktatói szolidaritás teljes hiányát bizonyító magatartást? – kérdezte lapunk főszerkesztője a Bolyai líceum igazgatóját. Az intézményvezető lezögezte, hogy nincs betekintése a papius mindennapokba, és az előzmények ismerete nélkül nem mondhat érdemleges véleményt a videón látottakról, azt azonban elképzelhetetlennek tartja, hogy hasonló helyzetben a bolyais tanárok ugyanígy viselkedjenek, minden bizonnyal közös erővel igyekeznének megfékezni az agresszort.

– Ki a felelős, ha egy nyolcadikos diák a tanárára kezdet emel? – tette fel a kérdést *Farkas István* Nagy Laura pszichológusnak. A szakember kifejtette, hogy léteznek

az egyénnel veleszületett pszichiai kórképek, amelyek miatt az illető bizonyos helyzetekre az átlagnál sokkal erőszakosabban reagál, de környezeti hatások, valamint bizonyos képességek hiánya is kiválthatja az agressziót azáltal, hogy folyamatos stresszhelyzetben tartja a diákokat. A későbbiekben a pszichológus arra is felhívta a figyelmet, hogy az esetek háttérében egy huzamosabb ideje tartó, alattomos bullying, észrevétlenül zajló piszkálódás is állhat, ami kirobbantja az áldozat erőszakos megnyilvánulását. Nagy Laura hangsúlyozta, hogy első lépésként a normalitástól eltérő magatartás okát kell feltérképezni, ezt követően pedig megfelelő kezelésre lenne szükség, amihez nélkülözhetetlen a szülői támogatás.

Az iskola nincs egyedül

A Papiuból kicsapott diák esete kapcsán *Szász Attila* *Antal Leventét* a megyei tanfelügyelőség álláspontjáról, illetve az intézmény rendelkezésére álló eszközökről kérdezte.

– A tanfelügyelőség az egyetem előtti oktatás támogatás és ellenőrző szerveként természetesen nem lehet passzív szemlélője az ilyen nemkívánatos történéseknek. Az iskolai együttélés szabályainak ellentmondó minden esemény kötelező módon hozzánk is eljut, évek óta havonta vannak erre vonatkozó lekérdések. A kritikus eseteknek az érvényben lévő közoktatási törvény szerinti menedzselése viszont az iskolák hatáskörébe tartozik – mondta a főtanfelügyelő-helyettes, majd hozzátette, hogy az általa képviselt intézmény évtizedek óta összpontosít a hasonló helyzetek megelőzésére, a megye tanintézményeiben szinte hetente zajlanak erre irányuló tevékenységek, ennek ellenére az iskolai erőszak nálunk is egyre erőteljesebben érzékelhető. *Antal Levente* a tavalyi ősszel megjelent, 6235-ös számú miniszteri rendeletre is felhívta a figyelmet, amely egyebek mellett a tanulók egymás ellen irányuló viselkedésével, illetve a diák és tanár közötti bántalmazásokkal kapcsolatos eseteket szabályozza. A rendelet gyakorlatba ültetésére vonatkozó procedúra szerint az iskola nincs egyedül a kirívó esetek kezelésében, a rendőrség, a gyermekvédelem, illetve a szociális intézmények

hálózata áll ebben mellette. *Antal Leventétől* azt is megtudhattuk, hogy a múlt héten sor került arra az iskolavezetőkkel tartott gyűlésre, amelyen a bántalmazások esetek kezelésébe bevont intézmények kiemelt lépéseinek ismertetésével a rendelet hatékonyan életbe léptethető. A tanintézményéből eltávolított diák kapcsán a megyei főtanfelügyelő-helyettes elmondta, hogy a kiskorú agresszor szülője köteles gyermekét a javasolt pszichológiai tanácsadásra, illetve egyéb, a viselkedését jó irányban megváltoztató tevékenységekre elvinni, amennyiben ezt megtagadja, a gyermekvédelem tanácsára törvénybírói rendelettel kényszeríthető erre.

Életkorfüggő az agresszióhoz való viszonyulás?

– Mi a diákok reakciója egy iskolai bántalmazás észlelésekor? – kérdezte *Szász Attila* a középiskolások képviselőjét. *Szász Tamás* szerint a líceumba járók nagy valószínűséggel már elég érettek ahhoz, hogy egy ilyen történést elítéljenek az V–VIII. osztályosok viszont éppen abban az életkorban vannak, amikor a deviáns viselkedés akár menőnek is tűnhet a szemükben, ezért felnézhetnek az agresszorra, és követhetik is a példáját. A MAKOSZ-elnök úgy vélte, a tanárverésről készült videó közösségi oldalakon való elterjedése, a papius bántalmazó „híressé” válása nem tett jót az általános iskolás kama-

szoknak, akik megkívánhatják azt, hogy róluk is beszéljen az egész város.

Nagy Laura pszichológus szerint az agresszív viselkedéshez való viszonyulás nem feltétlenül életkorfüggő, ha ugyanis a gyermekek, fiatalok érzékenyítve vannak az empátiára, akkor valószínűleg elítélik az erőszakos megnyilvánulásokat. *Körtési Sándor* iskolaigazgató a szakember véleményét támasztotta alá, tapasztalata szerint ugyanis az általa vezetett tanintézmény diákja elítéli a papius „rosszfiú” tetteit. Az iskolaigazgató azt is hozzátette, hogy a diák kicsapásának híre sokkolta a 7-es iskola tanulóit, ez ugyanis egy precedens nélküli szankciónak számít, amit nagyon helyes, hogy végre alkalmaztak, ugyanakkor az iskolások ijedten találgatták, hogy vajon hol kezd a jövő tanévet, pontosabban melyik körzethez tartozik a verekedő.

Hajdú Zoltán a továbbiakban a speciális nevelési igényű, illetve deviáns viselkedésű tanulókat befogadó integrált oktatásról is szólt, ennek kapcsán *Karácsonyi Zsigmond* felvetette, hogy egy agresszív diák felvételével az osztályközösség többi tagjának a zavartalan tanuláshoz való joga sérülhet.

Mit tehetnek a szülők?

– Tudnak-e hatni egymásra az iskolai agresszióval kapcsolatos esetekben a szülői közösség tagjai? – kérdezte *Farkas István* *Gál Sán-*

dort. A szülő úgy vélte, ez az adott helyzettel függ, majd egy személyes történetet mesélt el, amikor a saját gyermeke önerőből, verekedést kezdeményezve vetett véget egyik diáktársa évekig tartó zaklatásának. A tanárok rendszerint közbelépnek az iskolások közti, tettelegességgel fajúló konfliktus esetén, és azonnal jelzik azt a szülőknek – tette hozzá *Gál Sándor*, majd azt is megjegyezte, hogy leginkább a konkrét összetűzést előrevetítő jelekre kellene odafigyelni. *Benedek Botond* szerint a szülőknek nincs igazi rálátásuk az iskolai bántalmazásokra, ezeket legtöbbször az iskola illetékesei igyekeznek megoldani, és gyakran előfordul, hogy az áldozatnak tovább kell lépnie, más tanintézménybe kell mennie, ahogy a saját fiával is történt.

– Úgy gondolom, hogy van egy törés a tanintézmények, tanárok és a szülői közösség kommunikációjában – szögezte le a szülő, majd a pszichológustól kérdezte, hogyan lehet segíteni a zaklatásnak kitett diákokon. *Nagy Laura* kifejtette: a legfontosabb, hogy a szülő észrevegye gyermekén az áruklódó jeleket, akár pszichoszomatikus tüneteket, jelezze a helyzetet az illetékes pedagógusnak, és nem utolsósorban tanítsa meg a gyermekét arra, hogy ki tudjon állni magáért.

– Ez egy olyan dinamika, amiben a zaklatott is részt vesz azáltal, hogy elfogadja az áldozat szerepét, ezért kell megtanulnia, hogyan húzza meg a saját határait, hogyan kérjen segítséget – mondta *Nagy Laura*. Ennek kapcsán az is elhangzott, hogy a romániai oktatási rendszerben hatalmas hiány van iskolapszichológusokból, a Bolyai líceum 1600 diákjára például mindössze két szakember jut, a 7-es számú általános iskola 400 tanulójának hetente egyszer áll rendelkezésére pszichológus.

A továbbiakban a túlzásfolt, harmadikos osztályokról is szó esett, amelyekben nehezebb kiszűrni a zaklatásos eseteket, illetve a túlerhelt, könnyen feszültségforrássá váló tantervről, aminek teljesítése közben a pedagógusoknak nemigen jut idejük együttműködésen alapuló, empatikus osztályközösségeket kialakítani.

Dózsa György

Szerkesztette: Szer Pálósy Piroska

Felelősséggel a jövő nemzedékért

Iszlai Tibor és Dombi Ferenc

(Folytatás az 1. oldalról)
a 2014/2020-as regionális operatív program keretein belül, és csaknem 750.000 eurós EU-s támogatást sikerült lehívni.

Az önkormányzat sikeresen pá-

lyázott és nyert támogatást az országos helyreállítási terven (PNRR) keresztül modern iskolai berendezésekre, bútorzatra és felszerelésekre a község minden iskolájába több mint 1,1 millió lej értékben. A

finanszírozási szerződést novemberben aláírták, a közbeszerzési folyamatok elkezdődtek, bizonyos felszerelések már meg is érkeztek. Egyre több azon fiatalok száma, akik Marosvásárhelyről települnek a községbe, és simán beilleszkednek a vidéki környezetbe, próbálnak tenni is a befogadó közösségért. Természetesen akad olyan személy is, aki önként választja a vidéki életet, majd azt nehezményezi, hogy a faluba nem érkezett meg a kánaán. A prioritásokat azonban számtalan körülmény befolyásolhatja, amint a község elöljárói hangsúlyozzák, mindenki részéről türelemre, megértésre és még több állami és uniós finanszírozásra van szükség egy község fejlesztésének a menedzselése során. Az a szakmai hozzáértés és alázat, amellyel a közösségüket szolgálják, nem kérdőjelezhető meg.

Háromnapközije lesz a községnek

A megyeszékhely és az autópálya közelsége miatt egyre több fiatal család költözik ki városról falura, ezért az önkormányzat elöljárói úgy döntöttek, hogy két újabb vadonatúj hosszított programú óvodát építenek Lőrincfalvára és Teremiújfaluba.

Mivel a község új épületeinek a tervezésénél elsődrendű a helyi építészeti stílusba való illeszkedés, a mérnöki precizitásáról híres községvezető, Iszlai Tibor számára nem megengedett egy felületesen elkészített tervrajz, hevenyészve összeállított projekt vagy elfusított kivitelezés. Többek között ez az oka annak, hogy az utóbbi két napközi otthon tervezési hiányosságai miatt szerződést kellett bontani a közbeszerzésen nyertes vállalkozókkal, és plusz költségek árán új tervezőket keresni. Amint

A községközpont hosszú és rövid programú óvodája

Iszlai Tibor polgármester kifejtette, a hosszított programú óvodák hiánya több éve problémát jelentett a községben élő kisgyermekes szülőknek, ezért prioritásként kezelték ezt is, mint a legtöbb lakossági elvárás. Tavaly átadták

az első napközis óvodát a községközpontban, a projekt megvalósítása a meglévő épület felújításában, kibővítésében és felszerelésében állt, ehhez sikerült EU-s támogatást lehívni csaknem 100.000 euró értékben.

Vendégszobák a sportbázis tetőterében

A környék fiataljai 2013-tól használják a sportbázist, edzéseken és barátságos mérkőzéseken kívül bajnokságokat is rendeznek. A tetőtér beépítését 2017 óta tervezték, ezt a tavaly sikerült kivitelezni több mint 601 ezer lejből. Hét komfortos szobát és egy közös konyhát alakítottak ki, ahol 21 személy kényelmes elszállásolására van lehetőség. Fontosnak tartják a községbeli gyerekek táboroztatását és a testvértelepülésekkel való kapcsolattartást, ezért a nagyteremi kultúrotthonban kialakított vendégszobákban és a sportbázis tetőtéri szobáiban egy nagyobb kirándulócsoporthoz elszállásolására van lehetőség – hangsúlyozta Dombi Ferenc alpolgármester, miközben az ízlésesen berendezett, patyolattiszta szobákban kalauzolt.

Átadták a községi ravatalozót

Tavaly novemberben átadták a községi ravatalozót, amelyet 2022-ben kezdtek el építeni három falu – Dózsa György, Teremiújfaluba és Nagyteremi – határába, amely az egész községet szolgálja. Az önerőből megvalósított beruházás több mint 613 ezer lejbe került.

Szociális lakások fiatal családoknak

Dózsa György község önkormányzata a fiatalok életkezdését is támogatja, amivel a szülőföldön való boldogulást, gyerekvállalást ösztönzi. A Nagyteremiben épített takaros és modern felszereltségű szociális lakások, valamint a napközi otthonok, játszótérek létesítése, a sportbázis működtetése ugyanazt a célt szolgálja. A Nagyteremiben több mint 1,8 millió lejes beruházással épült tíz szociális lakáson az utolsó simításokat végzik, az épület műszaki átadása után a helyi tanács működési szabályzata alapján igényelhetők az apartmanok.

Fotók: Nagy Tibor

Csatornahálózat van – a vízhálózat kiépítésére várnak

A csatornahálózat és a tisztítóállomás megépítését befejezték és üzembe helyezték. A szennyvízhálózat projektjét két fázisban lehetett megvalósítani, először a rendszer főgerincét, és 1500 személyt kiszolgáló képes hálózatot és a tisztítóállomást építették meg és adták át. A második fázisban a meglévő rendszert bővítették ki a község minden utcájára, illetve a tisztítóállomás kapacitása 3.500 személyre nőtt. A beruházás hozzávetőleg 13 millió lej volt. Amint több községben is hangsúlyozták, itt is a szennyvízcsatorna legnagyobb ellensége a lefolyókba dobott nedves törlőkendő. Az eltömődéseket, amik egy kis odafigyeléssel és jóindulattal elkerülhetők lehetnének, nagyrészt a nem lebomló műanyag textíliák okozzák.

A községi önkormányzat által megrendelt vízellátási előtanulmányt már éveken ezelőtt átadták a Maros megyei Aqua Invest beruházónak, mivel az menedzseli a Nyáradmentén a vízhálózat-kiépítési mestertervet – hangsúlyozták az elöljárók. A környezetvédelmi előírások értelmében vízhálózatot azokon a településeken lehet kiépíteni, ahol működő szennyvízhálózat van. Ennek a kritériumnak a község már évek óta eleget tesz, ennek ellenére a megyei vízszolgáltató nem foglalta bele az Alsó-Nyárad menti községet a legutóbbi vízhálózat-kiépítési programjába sem, pedig a községben ez régóta esedékes és sürgős volna, ezért abban reménykednek, hogy fáradozásuk nem lesz hiábavaló.

Napelempark terve és aszfaltozás

A villamos energiával kapcsolatos költségek csökkentése érdekében napelempark építését tervezik, mivel az energiapiac folyamatosan változik és kiszámíthatatlan. A községközpont határában levő legelő egy részére állítanak fel, a község épületeinek elektromos energiával való ellátása érdekében. Ennek a projektnek a létrejöttéhez az Energiaügyi Minisztérium Felújítási Alapjánál tettek le finanszírozási pályázatot.

A legfontosabb jövőbeli beruházás pedig a község utcáinak aszfaltozása lesz, amit két fázisban kiviteleznének. Az első szakaszban a nem aszfaltozott főbb utcákra kerül aszfaltburkolat a község öt falujában, amihez a Fejlesztési Minisztérium Anghel Saligny programján keresztül 1,4 millió eurós finanszírozást sikerült megnyerni.

A napelempark tervezett helyszínét mutatja a polgármester

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Megjelent az M3-as MacBook Air

Szép csendben egyszer csak elérhetővé váltak az Apple honlapján az új laptopok, nem volt bemutató esemény, nem volt semmi, egyszerűen csak megjelentek. A gyártó közlése szerint az új M3-as processzorral felszerelt MacBook Airek akár 60%-kal is gyorsabbak lehetnek, mint az M1-es lapkával szerelt MacBook Air, emellett 18 órás üzemidőre is képesek lehetnek. Az új laptopok kiszállítása március 8-án kezdődött el.

A processzoron túl mind a 13, mind pedig a 15 hüvelykes képátlójú Liquid Retina kijelzővel és akár 500 nites fényerővel rendelkezik, valamint támogatja két külső kijelző használatát, de csak abban az esetben, ha a laptop le van csukva. Az új eszközök megkapták a WiFi 6E frissítését, amellyel immáron támogatják a 6 GHz-es sávot, ami gyorsabb letöltést biztosít. Portok tekintetében megtaláljuk rajta az M2-es MacBook Airrel

visszavezetett MagSafe csatlakozót, amihez két Thunderbolt (USB-C) és egy jack aljzat is társul. Az új laptop az Apple végleg beszünteti az M1-es processzorral szerelt kivitel gyártását, ezzel pedig utód nélkül megszűnik az ikonikus ék formájú design. Viszont továbbra is gyártásban marad (alacsonyabb áron) a MacBook Air M2-es változata.

De mivel tud többet az M3 az Airben? Egyrészt az új chip egy továbbfejlesztett 16 magos Neural Engine-t kínál, amely az Apple állítása szerint optimalizálva van AI modellek futtatására, továbbá az M3 egy erősebb GPU-t is tartalmaz. A laptop egészét tekintve újdonság az 1080 pixel (Full HD) felbontású FaceTime kamera, a három beépített mikrofon, illetve a spatial audio és a Dolby Atmos támogatás is. Persze illúziói senkinek ne legyenek: korántsem lesz képes a laptop kimagasló hangminőséget kiadni magá-

ból, de legalább érezhető lesz a fejlődés az elődökhöz képest.

A hardverhez kapcsolódik még az, hogy az alapszintű 13 hüvelykes MacBook 30W-os USB-C hálózati adapterrel, míg az erősebb kivitelek és a nagyobb, 15 hüvelykes testvér már MagSafe kábellel érkezik meg a dobozban. Mindkét modellt tölthető mind MagSafe-fel, mind USB-C-vel, így a különbség talán nem nevezhető annyira fajsúlyosnak. További egyezés, hogy minden esetben az alapmodell 8 GB RAM-mal rendelkezik, de van lehetőség kérni 16, valamint 24 GB-os kivitelezésűt is. A tárolókapacitás az alapváltozatok esetében 256 GB, de ilyen tekintetben is van lehetősége a vásárlónak nagyobbra voksolni, ugyanis az M3-as processzorral felszerelt MacBook Airt lehet kérni 512 GB-os, 1 TB-os és 2TB-os tárolóegységgel is.

A külső tényezőkre kanyarodva, mindkét modell kevesebb mint fél

MacBook Air M3

Forrás: Apple

hüvelyk vastag lesz, egész pontosan 1,27 cm. Továbbá – az M2-es MacBook Airhez hasonlóan – ezek a modellek is tartalmaznak egy Magic Keyboardot – az Apple így nevezte el a billentyűzetét – teljes funkcióssal és Touch ID-vel (ujjlenyomatolvasóval). Továbbá az M3-as MacBook Airek négy színben kaphatók: csillagfény (arany-

sárga), asztroszürke (sötétszürke), ezüst és a midnight fantázianévre hallgató sötétkék változat. Utóbbi úgynevezett eloxált tömítéssel rendelkezik, ami állítólag csökkenti az ujjlenyomatokat, ez mindenképpen pozitív változás lehet, hiszen a tesztek tanúsága szerint az M2-es midnight MacBook Air kimondottan gyűjtötte az ujjlenyomatokat.

Egyre közelebb az új iPhone SE bemutatása

Az Apple még 2016-ban dobta piacra az első SE-t, amely az iPhone 5S házát és a 6S hardverét kapta meg. A típus elsősorban a superkompakt kialakításának köszönhetően hódított a vásárlók körében. Ezután négy évet kellett várni az SE második generációjára, vagy ahogyan sokan emlegetik, az SE 2020-ra, amely az iPhone 8 házát kapta meg, akárcsak az SE harmadik generációja, az SE 2022. A harmadik kiadás, bár hardveresen egyáltalán nem számított gyengének, nem kapott akkora érdeklődést, mint az első két változat. Talán ennek is lett az eredménye, hogy szárnyra kaptak azok a pletykák, amelyek szerint az Apple elkaszálna az SE vonalat. Ez még 2023 közepén volt, mostanra viszont bizonyíték is van arra, hogy tévedtek, ugyanis már előzetes képek is vannak arról, hogy hogyan fog kinézni a negyedik generációs SE, amivel a gyártó hamarosan előrukkol.

A render- (számítógépek által generált) képek tanúsága szerint az új SE már teljes kijelzős kialakítást kap. Lássuk be, erre ténylegesen szükség is volt már, hiszen a harmadik generációnak is a legtöbben ezt rótták fel negatívumként. Ezzel együtt a negyedik generációs SE-n nem lesz akciógomb, továbbá hagyományos némítókapcsoló kerül majd rá. Ez még korántsem a világvége, hiszen a felhasználói visszajelzések szerint a legtöbb tulajdonos az iPhone 15 Pro és 15 Pro Max esetében is a némítás funkciót állította be a gombra, nem pedig valami különlegességet, amire amúgy lehetőség lenne. Az akciógomb hiánya pedig teljesen érthető, hiszen ez a pletykák szerint csak az idén szeptemberben debütáló iPhone 16 Pro és 16 Pro Max kiváltsága lesz, így fölösleges arra számítani, hogy az Apple olcsónak számító készüléke egyből megkapja az újdonságot.

Ezen túlmenően az SE 4 méretét tekintve leginkább az

A jelenlegi iPhone SE, ami még 2022-ben mutatkozott be

Forrás: Apple

iPhone XR-re emlékeztetheti a felhasználókat, viszont designban már sokkal közelebb állhat az iPhone 14-hez, erre bizonyíték az is, hogy az akkumulátor kapacitása is pontosan ugyanakkor lesz, mint a 2022-es alap iPhone-é – feltehetőleg az egység pont ugyanaz lesz, amit az Apple 2022-ben használt az iPhone 14-ben – vagyis 3279 mAh. Ez a méret nem nevezhető jónak, de azért annyira rossznak sem, egy kellemes középút, és ha figyelembe vesszük, hogy a gyártó olcsó készülékről van szó, és kisebb is lesz, mint az iPhone 14, akkor több mint elfogadható ez az akkumulátorkapacitás.

A készülék kapcsán azonban van rossz hír is, mégpedig a fotózás és videózás kedvelői számára. Ugyanis az SE negyedik generációja hátoldalán továbbra is mindössze egy kamera kap helyet, 12 megapixeles képalkotó modulal. Ebből pedig már nem nehéz kitalálni, hogy nem a fényképezés lesz az erős oldala a telefonnak, és akkor még finoman fogalmaztunk.

Egyelőre nem tudni, hogy a 6,1 hüvelykes képernyőjű iPhone SE milyen áron debütál majd, ahogyan azt sem, hogy konkrétan mikor

is kerül sor a bemutatásra. Az ár kapcsán viszont jó kiindulópont lehet, hogy a 2022-es modell csúcsváltozata és az iPhone 13 (ami 2021-ben mutatkozott be) alapváltozata nagyrészt ugyanannyiba kerül. Ennek fényében pedig elképzelhető, hogy az SE 4 az iPhone 14-gyel lesz nagyrészt egy árszinten, valamivel alatta.

Ami pedig a bemutatást illeti, az Apple eddig két évente állt elő az új iPhone SE-vel, ezt a logikát követve még idén tavasszal meg kellene érkeznie a készüléknek. Viszont mivel csak renderfotók vannak róla, az idei bemutatásra viszonylag kevés az esély. Alighanem a gyártó megvárja az iPhone 16 modellesalád szeptemberi bemutatóját, és csak azt követően, 2025 tavaszán fogja leleplezni az újdonságot. Az egyéves csúszás pedig igazolhatja azt, hogy az Apple ténylegesen elgondolkozott azon, hogy zárja le az SE szériát, így, ha a negyedik generáció nem lesz elég sikeres, akkor az lehet az utolsó SE. Természetesen egyelőre fölösleges jóslásokba bocsátkozni, hiszen még legalább egy évet kell várni a bemutatásra és arra, hogy az első tulajdonosok átvehessék az új készülékeiket.

Összességében nézve az SE negyedik generációjának megvan az esélye arra, hogy nagy eredményeket érjen el, de ehhez szükséges az is, hogy a gyártó jó áron kínálja, hiszen sok potenciális vásárlót elriaszthat az a tény, hogy az eszközön mindössze egy kamera kapott helyet, miközben a konkurens androidos mezőnyben mélyen a (jelenlegi) SE ára alatt lehet találni ilyen szempontból jobb készüléket.

iPhone SE 4, renderkép

Forrás: hasznaltalma.hu

iPhone SE negyedik generáció, koncepció

Forrás: MacRumors

Tanügyminisztériumi tervezet a térfigyelő kamerák felszereléséről

Sürgősségi kormányrendelettel módosítaná a tanügyi törvényt az oktatási minisztérium úgy, hogy az iskolák dönthessenek a térfigyelő kamerák felszereléséről – jelentette be Ligia Deca.

A tanügyminiszter azt mondta, míg a jelenleg hatályos tanügyi törvény a tanárok, szülők, illetve nagykorú tanulók véleményének kikéréséhez köti a térfigyelő berendezések felszerelését az iskolában, a javasolt módosítás értelmében az iskola vezetősége önállóan dönthetne erről. A felvételeket csak bántalmazási ügyek, illetve magántulajdon ellen elkövetett tetek felderítésére lehetne felhasználni a javaslat szerint, tanári munka kiértékelésére nem.

A tervezet értelmében a térfigyelő kamerákat az iskolaépület külső falaira, a folyosókra, az étkezdébe, sporttermekbe, rendezvénytermekbe, bentlakásokba, könyvtárakba és tájékoztatósi központokba is fel lehetne szerelni.

Ligia Deca emlékeztetett, hogy súlyos bántalmazási ügyek esetén az iskolai igazgatónak kötelessége értesíteni a rendőrséget, kiskorú

bántalmazása esetében pedig a 119-es számot kell hívnia, hogy a gyermekvédelmi igazgatóság rendelje ki az ügyvel foglalkozó szakembert.

A miniszter szerint jelenleg a romániai iskolák 96 százalékában van olyan tanár, aki az iskolai tanácsadói feladatokat látja el. A 2022-2023-as tanévben ezek a tanárok 1,4 millió diáknak adtak tanácsokat.

Azt is elmondta, hogy uniós finanszírozással júniusban indítják el a pszichológiai tanácsadásra szoruló tanulók azonosítását szolgáló programot, amelynek keretében a társadalmi-érzelmi fejlesztéshez és a biztonságos internethasználattal kapcsolatos tanácsadáshoz is útmutatást kapnak majd a tanárok.

A tanfelügyelőségek által szolgáltatott információk alapján tavaly 44 százalékkal csökkent az iskolai bántalmazások száma az egy évvel korábbi adatokhoz képest. A mintegy 5400 bejelentett iskolai bántalmazás 73 százaléka személy elleni támadás volt.

A 2022-2023-as tanévben körülbelül 12.000 tanulót és 88 tanárt szankcionáltak iskolai bántalmazás elkövetése miatt – mondta még a tanügyminiszter. (Agerpres)

Szakértők a minimálbér megállapításának folyamatában

A Románia makrogazdasági egyensúlyhiányát elemző, hétfőn közzétett elemzésében az Európai Bizottság azt ajánlja a romániai döntéshozóknak, hogy vonjanak be szakértőket az országos minimálbér megállapításának folyamatába.

Elemzésében a brüsszeli testület emlékeztetett arra, hogy jelenleg Romániában a minimálbér módosításáról a kormány saját belátása szerint dönt, általában évente egyszer, januárban, a szakszervezetek és a munkáltatók konzultálása után.

Az Európai Bizottság felhívta a figyelmet, hogy a minimálbér jelentős emelésének vannak kockázatai és előnyei is. Utóbbiak közé tartozik, hogy csökkentheti a szegénységet a foglalkoztatottak körében. „Am nem biztos, hogy a minimálbér emelése a leghatékonyabb eszköze az egyenlőtlenségek és a szegénység csökkentésének. Nem eléggé célzott eszköz, mert inkább az egyének, mint a háztartások támogatására szolgál, és csak a foglalkoztatottakra terjed ki” – olvasható az elemzésben.

Az Európai Bizottság arra is figyelmeztetett, hogy a túlzott béremeléseknek negatív hatással lehet a foglalkoztatásra. Bizonyos helyzetekben a munkáltatók a minimálbér-emelésre a legkevésbé produktív munkavállalók elbocsátásával reagálhatnak. Emellett a túlzott emelések nem ösztönzik a munkavállalókat a képességeik fejlesztésére.

Ilyen körülmények között az Európai Bizottság szakértői úgy vélik, hogy a szakértői tanácsadás segítheti a döntéshozókat a minimálbér megállapításának „kényes” feladatában. Az elemzés szerint különösen érvényes ez azokra az országokra, ahol a munkavállalók kollektív munkaerőpiaci alkupozíciója gyenge, mint például Romániában.

„Egyes közgazdászok mellett érvelnek, hogy ezekben az esetekben a minimálbér megállapítását – legalábbis részben – (...) független szakértőkre kellene bízni, vagy pedig matematikai képletet kellene alkalmazni a kiszámítására, ahogyan ez jelenleg Franciaországban és Hollandiában történik” – olvasható az elemzésben. (Agerpres)

Merényletfenyegetések

Csaknem 130 franciaországi középiskola kapott merényletfenyegetést a múlt hét óta a meghekkelt digitális felületein keresztül – közölte hétfőn a francia oktatási minisztérium.

Ezek az intézmények a tájékoztatás szerint a párizsi régióban, valamint az ország északi és keleti részén található.

Északkelet-Franciaországban Haut-Rhin megye prefektúrája hétfőn azt közölte, hogy „több bombariadó volt iskolákban”, amelyeket evakuáltak, míg a szomszédos Bas-Rhin megye prefektúrája szerint vasárnap este óta mintegy tizenöt középiskolába érkezett bombafenyegetés. A reimsi oktatási hatóság szerint mintegy tíz iskolát ért bombariadó a honlapjukon keresztül, s a beérkezett üzenetek némelyike lefejezésről szóló videót is tartalmazott, hasonlóan a párizsi régió iskoláiba múlt héten küldött üzenetekhez.

„Azt hiszik, hogy névtelenek maradhatnak, de levadásszuk őket. Azt hiszik, hogy biztonságban vannak, de megbüntetjük őket. Az elmúlt hónapokban elküldött hasonló fenyegetések több tucat elkövetője ellen már eljárás indult” – mondta Gabriel Attal miniszterelnök csütörtök este az iskolák biztonságáról rendezett tárcaközi értekezlet után.

November közepéig a kormány nyolcszáz hamis bombariadót számolt össze egy korábbi fenyegetéssorozat után. A hamis riasztások száma azután nőtt meg, hogy október 13-án egy dzhihadista megöltte volt tanárát az észak-franciaországi Arras egyik gimnáziumában. (MTI)

A megyében 3,52%-os a munkanélküliségi arány

Február végén a Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség 7301 munkanélkült tartott nyilván (ebből 3312 nő), így a munkanélküliségi arány 3,52%-os. Az előző hónaphoz képest, amikor a munkanélküliségi arány 3,29%-os volt, ebben a hónapban

ez a mutató enyhén növekedett. A Maros megyei ügynökség nyilvántartásában szereplő 7301 személy közül 1303-nak folyósították a munkanélküli-segélyt, 5998 személy pedig nem részesült anyagi juttatásokban; 5223-an vidékiek, 2078-an pedig városban laknak.

MAROS MEGYEI TANÁCS

Közlemény

Maros megye 2024. évi saját költségvetéséből megyei érdekű nonprofit tevékenységekre vissza nem térítendő finanszírozást nyújt.

1. A finanszírozó hatóság: Maros Megyei Tanács, Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. Maros megye, adószám: 4322980, telefon: 0265/263211, fax: 0265/268718, web: www.cjmures.ro, e-mail: cjmures@cjmures.ro.

2. A nem visszatérítendő finanszírozásokra vonatkozó törvényes rendelkezések

- Az utólag módosított és kiegészített, az általános érdekű nonprofit tevékenységekre közalapokból elkülönített, nem visszatérítendő finanszírozások rendszerére vonatkozó 350/2005. sz. törvény;

- Az utólag módosított és kiegészített, a kulturális programok, projektek és tevékenységek finanszírozási rendszerének javítására vonatkozó 51/1998. sz. kormányrendelet;

- Az utólagos módosításokkal és kiegészítésekkel újraközölt, Románia elismert vallási felekezeteihez tartozó egyházközségeknek nyújtott egyes pénzügyi támogatásokra vonatkozó 82/2001. sz. kormányrendelet, illetve az újraközölt, a 82/2001. sz. kormányrendelet alkalmazása metodológiai normáinak jóváhagyására vonatkozó 1470/2002. sz. kormányhatározat;

- Az utólag módosított és kiegészített, a sportprojektek és programok közalapokból történő finanszírozására vonatkozó 664/2018. sz. ifjúsági és sportügyi miniszteri rendelet;

- Az utólag módosított és kiegészített, a szociális ellátási egységeket alapító és ügykezelő, jogi személyiséggel rendelkező romániai egyesületek és alapítványok támogatására vonatkozó 34/1998. sz. törvény, illetve az utólag módosított és kiegészített, az 1153/2001. sz. kormányhatározattal jóváhagyott, a szociális ellátási egységeket alapító és ügykezelő, jogi személyiséggel rendelkező romániai egyesületek és alapítványok támogatására vonatkozó 34/1998. sz. törvény előírásainak alkalmazási metodológiai normái;

- Az utólag módosított és kiegészített 350/2006. sz. ifjúsági törvény.

3. A kultúra, felekezetek, sport, szociális ellátási és ifjúsági megyei érdekű nonprofit tevékenységek részesülnek Maros megye 2024. évi saját költségvetéséből nem visszatérítendő finanszírozásként.

4. A Maros megye 2024. évi általános költségvetésének jóváhagyásáról szóló 2024. 02. 12-i 17. sz. Maros megyei tanács határozat és a Maros megye általános költségvetéséből a 2024. évre a kultúra, felekezetek, sport, ifjúsági tevékenységek és szociális ellátás terén a nem visszatérítendő finanszírozások odaítélésének éves programja jóváhagyásáról szóló 2024. 2. 12-i 18. sz. Maros megyei tanács határozat szerint a 2024. évben a megyei érdekű nonprofit tevékenységek finanszírozására a kultúra, felekezetek, sport, szociális ellátás és ifjúsági tevékenységek terén, a rendelkezésre bocsátott összegek a következők:

- 400.000 lej - kultúrára;
- 600.000 lej - a felekezetek részére;
- 1.940.000 lej - sportra;
- 1.000.000 lej - szociális ellátásra;
- 152.000 lej - ifjúsági tevékenységekre.

5. A projektek lebonyolításának ideje: a 2024. év.

6. A nem visszatérítendő finanszírozás kérelmezési dokumentációja elérhető a Maros Megyei Tanács internetes oldalán a Proiecte (Tervezetek) menüpontban, vagy beszerezhető a Maros Megyei Tanács székhelyén, a bizottságok titkárságain:

- A kultúra területén - Kutasi Melinda tanácsadó - 60-as iroda;
- A vallások területén - Lucia Felicia Cismaș tanácsadó - 63-as iroda;
- A sport területén - Ruța Mirela tanácsadó - 64-es iroda;
- A szociális ellátás területén - Carmen Orășan tanácsadó - 111-es iroda;
- Az ifjúsági tevékenységek területén - Fiurdean Ramona tanácsadó - 72-es iroda.

7. A pályázók elküldhetik a pályázó útmutatójában előírt dokumentációt a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyére az általános iktatóba - 1. sz. iroda, április 25-én 16 óráig, vagy postán a megjelölt határidőig.

8. A projektek kiválasztását és értékelését minden területen külön-külön létrehozott értékelési bizottság végzi.

9. A kiválasztási és értékelési eljárás alatt a bizottságok titkárai a Maros Megyei Tanács internetes oldalán (www.cjmures.ro) közlik az összes szükséges tudnivalót, beleértve a rész- és a végleges eredményeket.

Péter Ferenc
ELNÖK

Könyvbemutató:
2024. március 28-án
18 órától a
Bernády Házban

Vajda György
AZ UTOLSÓ VAGON
Történetek a közelmúltból

KE

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ	- 0766-121-234	• Áramszolgáltató vállalat – vidék	- 0800-500-929 - 0265/929
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Delgaz Grid	- 0265/200-928 - 0800/800 928
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Aquaserv:	- 0265/215-702
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információ)	- 0265/210-110	- hideg víz-csatorna	- 0265/208-888
• Sürgősségi szolgálat: – gyermekeknek	- 0265/210-177	- közönségszolgálat	- 0265/208-800
Marosvásárhelyi	- 0265/268-330	- központ	- 08008-208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119 - 0744-282-710
• Dora Optics	- 0733-553-976	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Dora Medicals	- 0265/212-971	– koporsók, kellekek, koszorúk	- 0745-606-215 - 0745-606-269
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442 - 0265/262-907
• Emma vendéglő, hidegtálak készítése	- 0740-083-077 - 0365/404-664		
• Prefektúra	- 0265/266-801		
• RDS–RCS	- 0365/400-401 - 0365/400-404		

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.**

Nyáradkarácson Község Polgármesteri Hivatala

– Nyáradkarácson 166. szám, Maros megye, adószám:
4323187, tel. 0265/332-112, fax: 0265/332-113,
e-mail: craciunesti@cjmures.ro –

zárt borítékos, nyilvános versenytárgyaláson bérbé ad egy 33,8 négyzetméteres ingatlant Nyáradkarácson község közterületén, a 24. szám alatt (Maros megye).

A versenytárgyaláshoz az iratokat az érdeklődők ingyen beszerezhetik a Nyáradkarácsoni Polgármesteri Hivatalban. A licitelt kapcsolatosan április 19-én 16 óráig nyújtanak felvilágosítást.

Az ajánlatokat egy példányban 2024. május 7-én 12 óráig lehet benyújtani a hivatalban.

Az ajánlatokat tartalmazó borítékokat május 7-én 13 órakor bontják fel. Bővebb felvilágosítás a 0265/332-112-es telefonszámon vagy a hivatalban.

Bodó Károly Gyula polgármester

A hirdetési rovatan megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

LAKÁS

KERESEK kiadó üres szobát Maros-
vásárhely környéki faluban. Tel.
0758-941-261. (22512-I)

TÁRSKERESÉS

67/170/70 NŐ hozzá illő férfit keres
barátság céljából. Tel. 0755-011-788.
(22527-I)

MINDENFÉLE

HÁZTETŐT készítünk cserépből
vagy lemezből, szigetelünk kartonnal,
poliészterrel, meszelünk, benti-kinti
munkát, kisebb javítást stb. vállalunk.
Tel. 0745-680-818, Csaba. (22467-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőkészít-
ést, külső-belső szigetelést, mesze-
lést, javítást, hidroizolációt kartonból,
garázstető-készítést, vasmunkát stb.
Tel. 0747-508-707, Mihály. (22465-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást,
vaskapuhegesztést és bármilyen
építkezési munkát (saját
anyagból is), vakolást, meszelést,
szigetelést. Nyugdíjasoknak 18%
kedvezmény. Tel. 0749-962-240,
0729-532-389, István. (22444)

SZAKEMBER vállal bádogosmun-
kát, tetőjavítást, meszelést, vakolást,
kerítéskészítést, tetőjavítást. Tel.
0749-966-368, 0790-452-731,
Csaba. (22444)

VÁLLALUNK udvartakarítást, csa-
tornapucolást, cserépforgatást. Tel.
0749-909-182. (22483-I)

Közlemény

Környezetvédelmi engedélyt kérelmez a piacigazgatóság
Az Ingatlankezelő és Piacigazgatóság Kft. értesíti az érdekelteket,
hogy kérvényezte a környezetvédelmi engedélyt „A meglévő
épületek lebontása, valamint élelmiszeripari és nem élelmiszeripari
termékek árusítására szolgáló csarnok építése a marosvásárhelyi
Cuza Vodă utca 89. szám alatti napipiac területén” projekt
kivitelezéséhez.

Bővebb tájékoztatás a Maros Megyei Környezetvédelmi Hivatal
székhelyén, a Hídvég (Podeni) utca 10. szám alatt hétfőn 9-15 óra
között, keddtől péntekig 9-12 óra között és a piacigazgatóság
székhelyén, a Cuza Vodă utca 89. szám alatt, hétfőtől péntekig 8-15
óra között.

A közönség javaslatait és észrevételeit a környezetvédelmi
ügynökség székhelyén nyújthatja be hétfőn 9-15, keddtől péntekig
9-12 óra között. (sz.)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk
március 26-án a
marosvásárhelyi
id. JÁNOSI SÁNDORRA
halálának 24. évfordulóján.
Drága emlékét egy életen át
őrizzük.
Szeretettel. (22523-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága szeretünk,
NICOARA ILONA
született **BALOGH**

életének 90. évében visszaadta lelkét Teremtőjének.

A virrasztás március 26-án 18 órától lesz a Vili temetkezési központ
ravatalozótermében.

Szerettünket utolsó útjára 2024. március 27-én 13 órakor kísérik a
Jeddi úti temetőbe. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (p.-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama,
anyós, anyatárs, nagynéni, szomszéd,

BAKOS (NAGY) PIROSKA

március 23-án visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetése március 27-én du. 13 órától a református temetőben
lesz, református szertartás szerint.

A gyászoló család. (-I)

Mély fájdalommal búcsúzom szeretett anyatársamtól,
BAKOS (NAGY) PIROSKÁTÓL.

Gál Éva. (-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

**REDÓNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BE-
ÉPÍTÉS** és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-
638. (67733-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638.
(67733-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó,
szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-I)

A PROELCONS KFT. alkalmaz HEGESZTŐKET, LAKATOSOKAT, FESTŐKET és SZAKKÉPZET-
LEN MUNKÁSOKAT. Tel. 0743-555-084. (67794-I)

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA pályázatot hirdet TAKARÍTÓI állás betöltésére.
Bővebb információk az ms.sapientia.ro honlapon olvashatók. (sz.-I)

Szünetel az ivóvíz-szolgáltatás Marosludason és Mezőszengyel községben

Az AQUASERV vállalat marosludasi kirendeltsége felhívja a fogyasztók
figyelmét, hogy a vízüzemnél végzendő munkálatok miatt március 26-án 22 órától
másnap reggel 6 óráig (becsült időpont) szünetelni fog az ivóvíz-szolgáltatás:

- Marosludason
- Mezőszengyel községben.

Felhívjuk fogyasztóink figyelmét, hogy a szolgáltatás újraindításakor a vízcsapokból zavaros víz
folyhat a csövekből kimosódó lerakódás miatt. Azt tanácsoljuk, hogy ezt a vizet, kitisztulásáig, csak
háztartási célokra használják. Elnézésüket kérjük az okozott kellemetlenségért. Köszönjük
megértésüket.

Az AQUASERV marosludasi kirendeltsége

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

AZOMURES® ALKALMAZ
An AMEROPA Company

IPARI OPERÁTOR

- Fizetés bruttó 3600 és 6000 RON/hó között a gyakoriattól és végzettségtől függően.

KIEGÉSZÍTÉS

- Étkezési utalvány 40 RON/nap (átlagosan 840 RON/hónap)
- Nyaralási bónusz – a havi alaplétszám megfelelő összeg
- Napi 1 kávé vagy tea
- Szombat, vasárnap, munkaszüneti napokon dupla bér
- Műszaki és éjszakai bér
- Részleges szállítási költség fizetése
- 21 és 32 nap közötti szabadság
- Akár 9600 RON segítség családi eseményekre (születés, halálozás)
- Húsvéti bónusz - 500 RON
- Március 8-i prémium - 300 RON
- Karácsonyi bónusz - 500 RON
- Kiskorú gyermekek karácsonyi prémiuma – 300 RON
- Június 1. prémium kiskorú gyermekek után – 300 RON
- Június 1-i foglalkozások az alkalmazottak gyermekeivel
- Magán egészségbiztosítás
- Könyveskönyvtár előfizetés
- Ingyenes belépés a cég edzőtermébe a Weekend komplexumban
- Képesítő tanfolyamok és a munkavezetői vagy formációs vezetői pozícióba való előrelépés lehetősége

0730 089 265
0787 299 619
0723 109 466
0787 539 352

recrutare@azomures.com

Târgu Mureș Marosvásárhely

Folytatjuk a találkozokat a marosvásárhelyiekkel!

Március 27-én, szerdán 18 órától a Kárpátok sétány lakóit beszélgetésre hívjuk Soós Zoltán polgármesterrel. A találkozón a város folyamatban lévő és jövőbeli projektjeiről lesz szó.

Helyszín: Traian Săvulescu Mezőgazdasági Szakközépiskola, Lovasság utca 108. szám.

A bel- és külkapcsolati osztály

ÎN DIALOG | PÁRBESZÉD

miercuri, 27 martie, 18:00
március 27., szerda, 18:00

Colegiul Agricol Traian Săvulescu
Traian Săvulescu Mezőgazdasági Szakközépiskola

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Világunk arcai

KEDD 21³⁰

ERDÉLY TV podcast

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro

radio.kptv.ro
THE ROCK STATION

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

A metszés zsebkönyve

Gombászok kézikönyve

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Gombászok kézikönyve

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Operett Galaest

A BUDAPESTI OPERETTSZÍNHÁZ ELŐADÓIVAL

Erdélyi Turné 2024

Oszwald Marika
Peller Károly
Dezső Ágota

Marosvásárhely
2024. április 8., 19⁰⁰ óra

Maros Művészegyüttes előadóterme

Jegyek elővételben vásárolhatók:
Maros Művészegyüttes jegypénztáránál
Előzetes jegyfoglalás a 0757 059 594 telefonszámon
Kulturpalota jegypénztára Kedd-Péntek 9-16,
szombat-vasárnap 9-14 óra között. Info telefon: 0368 451 034